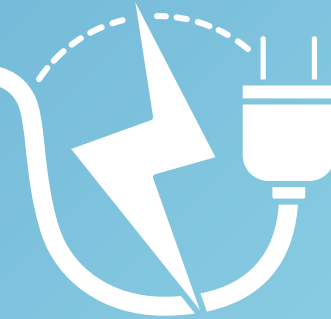

Enerji idarəçisinin təyin edilməsi

www.minenergy.gov.az

Enerji idarəçisi (meneceri) kimdir?

Enerji idarəçisi (meneceri) – enerjiden səmərəli istifadəyə cavabdeh fiziki şəxsdir.

<https://e-qanun.az/framework/48129>

Energetika və ya **texniki sahələrdə ali təhsilə malik** və müvafiq ixtisas üzrə **azı 3 il iş təcrübəsi olan** şəxslər müvafiq Qaydaya uyğun olaraq **attestasiyadan keçdikdən sonra** enerji idarəçisi (meneceri) kimi **təyin edilə bilərlər.**

<https://e-qanun.az/framework/52956>

Enerji idarəçisinin (menecerinin) təyin edilməsi **məcburidir?**

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Qanunun 8.1-ci maddəsinə əsasən qeyd edilən **təsərrüfat subyektlərinin rəhbərləri və qeyri-yaşayış binalarının mülkiyyətçiləri (idarəçiləri) tərəfindən** enerjinin səmərəli istifadəsinə cavabdeh şəxs olan **enerji idarəçisi (meneceri) təyin edilməlidir:**

- illik enerji istehlakı **1 000 ton neft ekvivalentindən çox olan** təsərrüfat subyektlərində
- Tikinti sahəsi **ən azı 10 000 kvadratmetr** və ya illik enerji istehlakı **250 ton neft ekvivalentindən** çox olan qeyri-yaşayış binalarında

Tikinti sahəsi nədir? – tikinti ərazisində tikinti obyektlərinin altındakı torpaq sahəsidir.

NET nədir?

Neft Ekvivalentinin Tonu (NET) Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatının tövsiyəsinə uyğun olaraq enerji məhsullarının istiliktörmə qabiliyyəti üzrə qəbul olunmuş etalon şərti ölçü vahididir.

Enerji məhsulunun növləri	Ölçü vahidi	NET şərti ölçü vahidinə çevrilmə əmsali
Elektrik enerjisi	min kVt.st	0.086
Təbii qaz (yuxarı yanma istiliyi)	min m ³	0.933
İstilik enerjisi	min Mkal	0.101
Xam neft	ton	1.029
Avtomobil benzinləri	ton	1.032
Dizel yanacaqları	ton	1.019

https://www.stat.gov.az/source/balance_fuel/

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmışdır.

Enerji idarəçisi (meneceri) nə üçün vacibdir?

Enerji idarəçisi (meneceri) müəssisə, bina və s. yerlərdə enerjiden səmərəli istifadəni təmin etmək üçün vacib vəzifəni yerinə yetirir.

Enerji Səmərəliliyinin Artırılması

Enerji idarəçisi enerji istehlakını optimallaşdıraraq israfı azaldır və resurslardan daha səmərəli istifadəni təmin edir. Bu, müəssisələrin və təşkilatların enerji xərclərini azaltmağa kömək edir.

Xərclərin Azaldılması

Daha az enerji istehlak edən sistemlər işçi qüvvəsinin və əməliyyat proseslərinin səmərəliliyini artırır, bu da ümumi iş xərclərinin azalmasına gətirib çıxarır, aşağı enerji istehlak edən və uzunömürlü cihazlar sayəsində avadanlıqların dəyişdirilmə tezliyi azalır, daşınma və logistika proseslərində daha az enerji istehlakı yanacaq xərclərini azaldır.

Dayanıqlı İnkişaf və Ekoloji Faydalar

Enerji səmərəliliyinin artırılması istixana qazlarının emissiyalarını azaltmağa kömək edir. Bu, müəssisələrin/təşkilatların ekoloji məsuliyyətini artırır və onların daha yaşıl və dayanıqlı fəaliyyət göstərməsinə şərait yaradır.

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmışdır.

Enerji idarəçisinin (menecerinin) vəzifələri nələrdir?

- **enerji istehlak edən qurğu** və **avadanlığa** texniki xidmətin və **enerji səmərəliliyinin monitorinqini aparmaq** və **təkliflər hazırlamaq**
- təsərrüfat subyektində və ya qeyri-yaşayış binalarında **enerji istehlakının monitorinqini aparmaq** və **hesabatlar hazırlamaq**
- **enerji istehlakının monitorinqinin** həyata keçirilməsi üçün ölçmə vasitələrinin **işlək vəziyyətdə olmasına nəzarət etmək**, onların təmiri və ya yenisi ilə əvəz edilməsinə dair **tədbirlər görmək**
- **enerji istehlak edən** sistemlər, qurğular, avadanlıqlar üzrə tələb olunan **modifikasiyaları** həyata keçirmək və onların tətbiqini **koordinasiya etmək**
- enerji istehlakı **vərdişlərinin dəyişdirilməsi** üçün tədbirlər görmək və nəticədə **enerji qənaətini** təmin etmək
- enerji istehlakı nəticəsində yaranan **tullantılardan istifadə** ilə bağlı təkliflər vermək
- enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi ilə bağlı təsərrüfat subyektinin və qeyri-yaşayış binasının mülkiyyətçisinin **işçi heyətinin təlimi** üçün tədbirlər görmək
- **bərpa olunan enerji mənbələrinin** tətbiqi imkanlarını araşdırmaq və inkişaf etdirmək
- təsərrüfat subyektinə və qeyri-yaşayış binasının mülkiyyətçilərinə texniki və praktiki **tövsiyələr vermək**

Enerji idarəçisinin (menecerinin) attestasiyadan keçməsi

Enerji idarəçisinin (menecerinin) təyin edilməsi **Attestasiya Komissiyası tərəfindən** həyata keçirilir.

- Attestasiya Komissiyası işəgötürən (təsərrüfat subyektinin rəhbəri və ya qeyri-yaşayış binasının mülkiyyətçisi (idarəçisi)) tərəfindən **5 nəfərdən ibarət** olmaqla yaradılır.
- Attestasiya Komissiyasının **üzlərindən biri Energetika Nazirliyinin nümayəndəsi olmalıdır.**

Aşağıdakı şəxslər Komissiyanın **üzvü ola bilməzlər:**

- enerji idarəçisi (meneceri) vəzifəsinə namizədin (bundan sonra – namizəd) **yaxın qohumları** (əri (arvadı), valideynləri, qardaşları, bacıları, övladları, övladlığa götürənlər və övladlığa götürülənlər)
- ali təhsili **olmayan** şəxslər

Attestasiya Komissiyasının vəzifələri

- attestasiya meyarlarını müəyyən edir;
- attestasiya üçün suallar toplusunu hazırlayır;
- attestasiyanın müddətini müəyyən edir;
- attestasiyanın keçirilmə yerini və vaxtını müəyyən edir;
- attestasiyanın keçirilməsi ilə bağlı elan verir;
- attestasiyanı keçirir;
- attestasiyanın nəticələri üzrə qərarı qəbul edir.

İşəgötürən komissiyanın fəaliyyətinə **sahə üzrə ekspertləri** cəlb edə bilər.

Komissiya tərəfindən attestasiya sualları müvafiq Qayda ilə təsdiq olunmuş **attestasiya proqramında əks olunan mövzular** əsasında hazırlanmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmışdır.

Attestasiyanın keçirilməsi

Attestasiya **müsahibə formasında**, Attestasiya proqramı əsasında həyata keçirilir. Attestasiya zamanı namizədə **Attestasiya proqramı** əsasında **tərtib edilmiş suallar toplusundan kənar sualların verilməsi** yolverilməzdir.

Attestasiya başa çatdıqdan sonra müsahibə ilə bağlı **Komissiyanın üzvləri arasında** namizədin iştirakı olmadan **fikir mübadiləsi aparılır**.

Attestasiya zamanı verilən sualların **ən azı 70 faizini doğru** cavablandıran namizəd attestasiyadan keçmiş hesab olunur.

Komissiyanın qərarı namizədə qərar qəbul edildikdən sonra **3 iş günü** müddətində elan edilir.

Komissiya hər namizəd üçün müvafiq Qaydanın **elavəsi** ilə müəyyən edilmiş formada attestasiya vərəqəsi doldurur.

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmışdır.

Enerji menecment sistemləri : Tələblər və istifadə üzrə rəhbəredici göstərişlər

Təsərrüfat subyektləri müvafiq qaydada akkreditasiya edilmiş qurum tərəfindən **"ISO 50001"** standartı üzrə **sertifikatlaşdırıldığı təqdirdə** qanunvericiliklə müəyyən edilmiş məcburi enerji auditinin keçirilməsi və enerji idarəçisinin təyin edilməsi **öhdəliyindən azad edilir.**

Enerji menecment sistemləri : Tələblər və istifadə üzrə rəhbəredici göstərişlər

"ISO 50001" təsərrüfat subyektində enerji effektivliyi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə tətbiq edilən standartdır.

Standartın tətbiqi aşağıdakı üstünlükləri təmin edir:

- Enerji resurslarının daha səmərəli idarə olunması nəticəsində **enerji xərclərinin azalması**;
- Atmosferə atılan **istixana qazlarının** həcmnin **məhdudlaşdırılması**;
- Standartın digər idarəetmə sistemləri ilə inteqrasiya edilmə **imkanlarının genişlənməsi**;
- Təsərrüfat subyektində **enerji səmərəliliyinin artırılması**;
- Ətraf mühitə mənfi təsirlərin azaldılması və bunun sayəsində **təsərrüfat subyektinin nüfuzunun yüksəlməsi**.

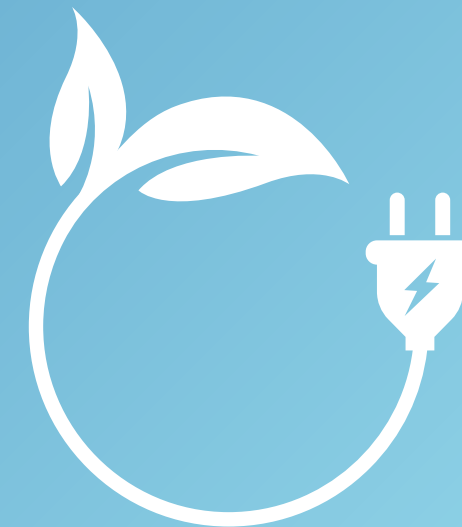
*Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 17.08.2022-ci il tarixli 310 nömrəli Qərarına əsasən **AZS ISO 50001** "Enerji menecment sistemləri. Tələblər və istifadə üzrə rəhbəredici göstərişlər" dövlət standartı kimi **təsdiq edilmişdir**.*

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmışdır.

Tez-tez verilən suallar

- Enerji idarəçisi (meneceri) kim tərəfindən işə götürülür?
- Enerji idarəçisini (meneceri) işə təyin etmək üçün əlavə ştat yaratmaq lazımdır?
- Ştat olmadığı halda enerji idarəçisini (meneceri) təyin etmək üçün nə etmək lazımdır?
- Attestasiyanın keçirilmə yeri və vaxtını müəyyən etdikdən sonra elan necə və harada verilməlidir?
- Enerji idarəçisinin (meneceri) ali təhsilli olması şərtidir?
- Attestasiya üçün suallar toplusu kim tərəfindən hazırlanır?
- Komissiya necə yaradılır?
- İşçi hansı proseduralardan sonra işə qəbul olunur?
- Namizəd hansı halda attestasiyadan keçmiş sayılır?

**Dayanıqlı gələcək üçün
səmərəli həyat yaşayaq!**

 www.minenergy.gov.az

 minenergy@minenergy.gov.az

 (+99412) 598-16-53/54/55